

ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ У 2018. ГОДИНИ

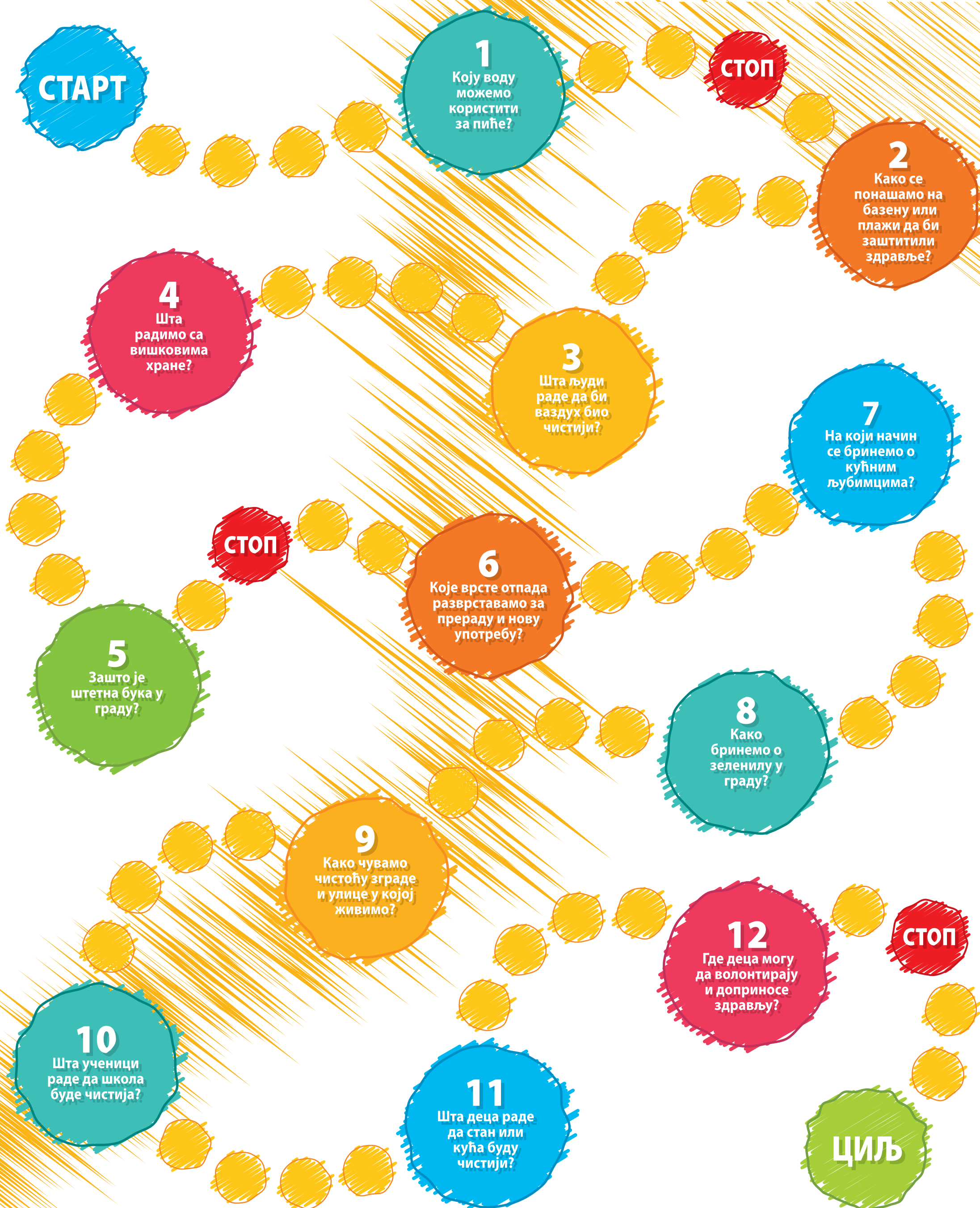

Едукативни календар за децу "Животна средина и здравље у 2018. години" намењен је раду са децом предшколског и млађег основношколског узраста на тему могућности очувања и унапређења животне средине и очувања енергије, који Институт за јавно здравље Војводине реализује под покровитељством Градске управе за здравство Града Новог Сада.

УПУТСТВО ЗА ИГРУ:

За ову игру потребна је коцкица и по једна фигура различите боје (или разнобојне куглице пластелина) за сваког учесника или групу деце. Побеђује дете или група која помоћу тачних одговора што пре стигне до циља. Игра се по принципу „Човече не љути се“ – прво почиње онај ко добије 6 на коцкици а даље се кроз таблу креће онолико поља колико се добило бацањем коцкице. Ако се стане на поље са питањем и не зна тачан одговор – враћа се на претходно питање. Ако се зна тачан одговор – помери се два поља у напред. Могуће је „једење“ фигура, али не на пољу са питањима. На пољима означеним знаком „стоп“ – прескаче се 1 бацање коцкице.

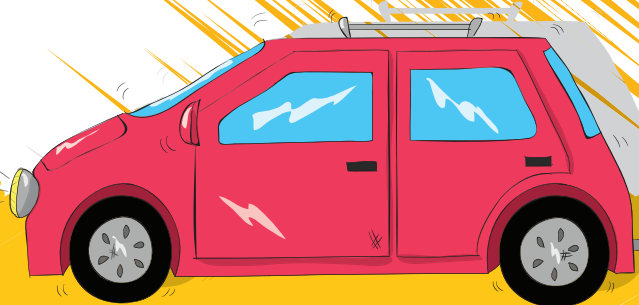
**Избегавамо да пијемо воду са
старих и дотрајалих јавних
чешми и на свим местима која су
нам непозната.**

Коришћење базена:

- улазимо чисти (истуширани);
- пролазимо баријеру за дезинфекцију;
- обавезна је употреба тоалета;
- редовно користимо капе и наочаре за пливање;
- после пливања се обавезно истуширамо.

A cartoon illustration of a young girl with bright red hair tied in a high bun with a yellow hair tie. She has large, expressive blue eyes and a gentle smile. She is wearing a yellow short-sleeved shirt and a red skirt. A pink backpack is on her back, with a blue and white water bottle hanging from the top handle. She is standing on a yellow path with green grass and a grey shadow cast behind her. The background features stylized green foliage and a yellow sky with white clouds.

A cartoon illustration of a yellow house with a red roof and a chimney emitting smoke, set against a vibrant sunset background. The house has a brown door, a small round window, and several rectangular windows with blue panes. The background features a large white cloud and a sky with orange and yellow hues.

Постоје електрична возила која не загађују ваздух.

**Стављамо
филтере на
фабричке
димњаке.**

**Грејемо
се на
даљинско
грејање.**

Садимо дрвеће и зеленило.

**Користимо
возила
која мање
загађују
ваздух.**

Пешачимо и возимо бицикл и чешће користимо градски превоз него аутомобил.

Мој предлог за здраву животну средину!

КАКО ЧУВАМО И ДЕЛИМО ХРАНУ?

Перемо храну пре
употребе

Трудимо се да не бацамо
храну! Узмемо само
онолико колико можемо
да поједемо.

Једемо свеже
припремљену
храну и вишак
чувамо у
фрижидеру.

Вишкови хране могу
корисно да се употребе:
замрзнемо за каснију
употребу, хранимо домаће
животиње, делимо храну са
пријатељима, компостирамо
остатке...

Неки људи немају довољно
хране па хумани људи дају
храну и новац за народне
кухиње.

Проверавамо
рок употребе
намирница

Употребљиво до:
31.12.2018. године

Мој предлог за здраву
животну средину!

МАРТ 2018.

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31								

СМАЊЕЊЕ БУКЕ У ГРАДУ

НЕПОЖЕЉНО

Бука која нас окружује утиче на:

- испрекиданост спавања и сна,
- смањење концентрације за учење,
- промене расположења,
- оштећење слуха,
- повећање крвног притиска итд.

Ти-но-ни-но...!

Тру, труу...!

КУЋНИ РЕД

За комшију на
4. спрату:
!!! гррр...

Не лупај!!!"

КУЋНИ РЕД

КУЋНИ РЕД

ПОЖЕЉНО

Људи смањују утицај буке тако што:

- подижу ограде од зеленила, дрвета или пластике,
- прописују и поштују правила кућног и школског реда,
- граде куће и зграде од материјала који спречава ширење буке,
- чешће пешаче, возе бицикл и користе јавни превоз, него аутомобиле...

КУЋНИ РЕД

Молим
комшије за
разумевање,
сутра, од
18 до 19h,
имаћемо
бучне радове."

Здраво
комшија!

Мој предлог за здраву
животну средину!

АПРИЛ 2018.

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
						1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30						

ПРАВИЛНО РАЗВРСТАВАЊЕ И УКЛАЊАЊЕ ОТПАДА

**Најбоље је
разврстати
отпад ЈОШ КОД
куће.**

**Амбалажу
од пластике, картона и
лименке треба спљескати
тако да у њима не буде
ваздуха. Тако смањујемо
запремину коју отпаци
заузимају у кући, у
контејнеру и на градској
депонији. Чепови се
скупљају и најчешће
поклањају у хуманитарне
сврхе
(www.cepzahendikep.org).**

Отпатке бацамо искључиво у канте и корпе за отпатке, и у кући и на улици.

Мој предлог за здравију животну средину!

ПЛАСТИКА

ПАПИР

СТАКЛО

СТАРЕ ЛЕКОВЕ ВРАТИТИ У АПОТЕКУ

КОМУНАЛНИ ОТПАД (СВЕ ОСТАЛО)

METAL

ОРГАНСКИ ОТПАД (ЗА КОМПОСТ)

КАБАСТИ ОТПАД (СТАРИ НАМЕШТАЈ И АПРАТИ)

MAJ 2018.

БРИГА О КУЋНИМ ЉУБИМЦИМА

Животиње, кућне љубимце, волимо и бринемо о њима.

Брига о кућном љубимцу почиње договором о подели обавеза са члановима домаћинства о: извођењу љубимца у шетњу, храњењу, одржавању хигијене, чувању док никог нема у стану/кући, вакцинасању, уклањању паразита и инсеката, лечењу, потреби гајења потомства...

И животиње једу и обављају личну хигијену у одређено време, али не исто као људи. О томе се деца и људи обучавају.

Најчешћи кућни љубимци су пси, мачке и ситне животиње (хрчак, морско прасе, миш, леминг, птице, рибице...). Неко држи и егзотичне животиње, али за то је потребна обука а понекад и дозвола...

Пси се морају изводити напоље најмање 3 пута дневно, на повоцу (неке расе и са брњицом).

Ако се предомислимо и не желимо да држимо кућног љубимца – не смемо га пуштати слободно у природу, него га поклањамо другим људима или одводимо у азил, где ће живети неговано док га неко други не пожели за свог љубимца.

Ветеринар је лекар за животиње.

Користимо кесе да покупимо измет нашег љубимца са улице и зелене површине.

Пажљиво се опходи према свим животињама које су у шетњи са газдом или су „луталице“.

Мој предлог за здраву животну средину!

ЈУН 2018.

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30								

ЧУВАЊЕ ЗЕЛЕНИЛА И РЕКРЕАЦИЈА У ГРАДУ

Паркови су
„плућа града“!
1 дрво
годишње
произведе и
до 15 тона
кисеоника.

У граду заједно
користимо
просторе за
игру, шетњу и
рекреацију.

Учествујемо у акцијама
озелењавања школских
дворишта и неговања
зеленила у њима!

Гајимо биљке у нашем дому и
башти. Могу нам послужити
као храна и зачин.

Купујемо новогодишње јелке са
кореном које можемо засадити
или пластичне јелке.

У летњим месецима
заливамо зеленило у
близини зграда да се
не осуши.

Мој предлог за здраву
животну средину!

ЈУЛ 2018.

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД	
							1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	30	31						

(ТОПЛОТА, ВОДА, ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА)

ЗИМИ ТОПЛОТУ, ЛЕТИ ХЛАДНОЋУ

**Добра изолација
зидова, прозора и
крова и теписима
прекривени
подови чувају
топлоту.**

Зими: проветравамо и затворимо прозоре у току дана (свеж ваздух се брже греје од устајалог).

**Лети: проветравамо
ноћу, преко дана
спустимо ролетне.**

**Радије се
туширамо него
купамо у кади.
Затворимо
славину током
прања зуба и
туширања.**

Одржавамо славине и WC-котлиће да не цуре.

ЧУВАМО ВОДУ

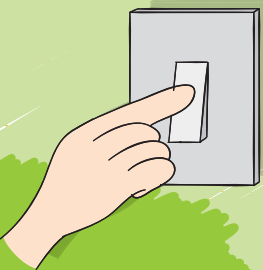
Скупљамо кишницу за заливање цвећа и баште.

ЧУВАМО ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

**Искључимо рачунар и ТВ
када их не користимо.**

Пазимо да су врата фрижидера затворена.

Искључимо светло у просторијама из којих излазимо.

**Постоје
штедљиве
сијалице и
апарати.**

Струја је јефтинија ноћу. Тада се укључују неки апарати, на пример веш машина и пуне се батерије рачунара и мобилних телефона.

Мој предлог за здравију животну средину!

АВГУСТ 2018.

КО БРИНЕ О ЧИСТОЋИ И ЛЕПОТИ ГРАДА И ЗГРАДА?

Јавно предузеће „Градска чистоћа“ празни корпе за отпатке и контејнере, чисти и пере улице, одлаже смеће на градску депонију.

Јавно предузеће „Градско зеленило“ сади цвеће, дрвеће и друго зеленило, залива биљке, коси траву, сече осушена стабла и гране.

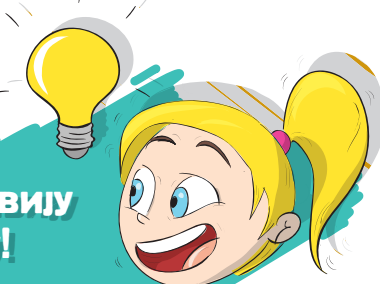
ЧИСТИ И ЛЕПИ УЛАЗИ И ХОДНИЦИ ЗГРАДА

Поред редовног одржавања и наше понашање доприноси! Важно је да: чувамо чистоћу, не бацамо отпатке, не лупамо вратима. Станари у свакој згради треба да се удруже и поставе: корпу за отпатке, отирач за обућу, украсне биљке, итд.

СВИ МИ БРИНЕМО О ГРАДУ!
Ако не знаш како да се понашаш у некој ситуацији, помаже да размислиш о томе шта би се десило када би сваки човек или дете, на пример, бацио папир од сладоледа на улицу, убрао цвет који му се допада, погазио леђу са цвећем, поломио грану или бацио кесу са кућним смећем са прозора. Како би тада изгледао твој комшилук и наш лепи град?

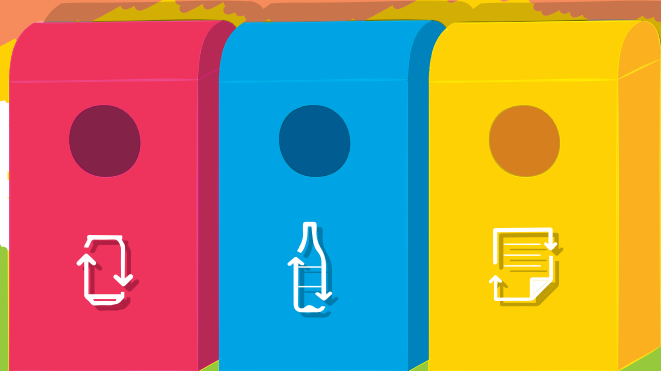
Мој предлог за здраву животну средину!

СЕПТЕМБАР 2018.

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
					1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30							

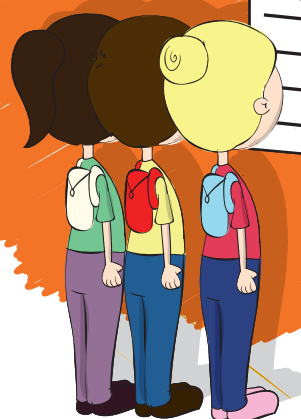
ШТА УЧЕНИЦИ МОГУ ДА УРАДЕ?

КОМПОСТ

4) Чувај школску имовину и не уништавај је (пажљиво затварај врата, не ударај и не шутај ствари, не пиши по клупама, зидовима, вратима и намештају...);

3) Правильно користи тоалет

A cartoon illustration of a young boy with dark hair and a wide smile, looking upwards. A glowing yellow lightbulb is positioned above his head, with lines radiating from it to signify a bright idea. The background is a solid red color. The word 'ИДУ' is partially visible in the bottom left corner.

ОКТОБАР 2018.

- ЛИСТА ЗА ПРОВЕРУ ОБАВЉЕНИХ АКТИВНОСТИ -

АКО ИДЕШ У ВРТИЋ...

Заливено цвеће

Убачен прљав веш у корпу

Убачено ђубре у канту

Склоњени тањири са стола после јела

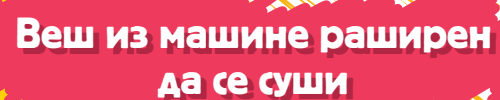

Заменењен WC папир

А у средњој школи: усисани подови, пребрисано купатило, испеглан веш, промењена постељина, припремљен доручак или вечера, набавка у продавници и на пијаци, опран љубимац, почишћен простор за љубимца...

АКО ИДЕШ У ОСНОВНУ ШКОЛУ...

Поређан чист веш у орман

Опрани судови враћени на место

Обрисана прашина

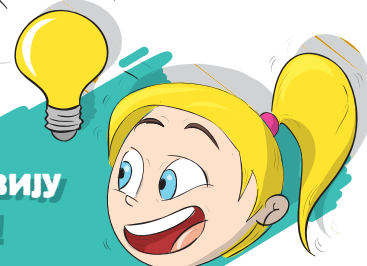
Храна из набавке разврстана на место

Однето смеће у контејнер

Мој предлог за здраву животну средину!

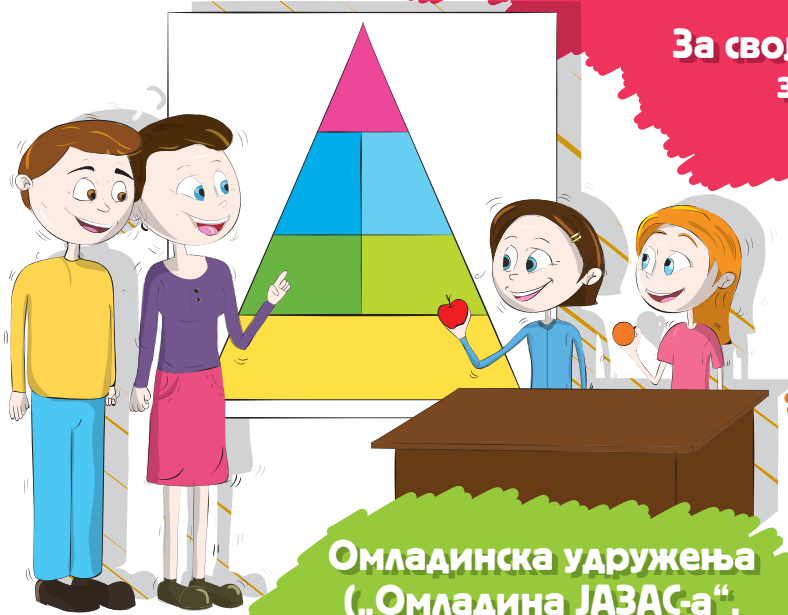

НОВЕМБАР 2018.

ВОЛОНТИРАЊЕ ЗА ЗДРАВЉЕ И ЗДРАВУ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Постоје удружења у која се деца, млади и одрасли могу учланити да би добровољно проводили време у раду, учењу и дружењу за добро заједнице у којој живе или помажу људима и деци којима је помоћ потребна.

За свој рад они не примају никакву награду, осим задовољства што се осећају корисним.
То се још зове - волонтирање.

Омладинска удружења
(„Омладина ЈАЗАС-а“,
„Омладински клуб“...)

Свако удружење
је усмерено на
неку своју сврху
или циљ.

Удружење горана и извиђача

Подмладак
Црвеног
крста

ОВО СУ
НАЈЧЕШЋА
УДРУЖЕЊА
ЗА ДЕЦУ
И МЛАДЕ:

Спортска
друштва

Удружења
„зелених“

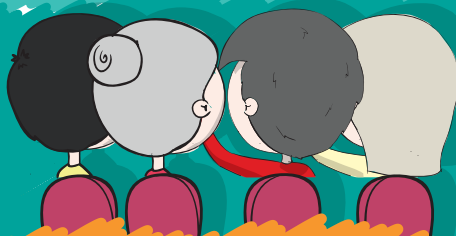
Мој предлог за здраву
животну средину!

Планинари

Културно-уметничка друштва

ДЕЦЕМБАР 2018.

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
					1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31						